

Navneregister til Senecas *Epistulae Morales*

af Kell Commerau Madsen & Hans Gregersen

Et register over personnavne og geografiske navne, der optræder i samtlige de 124 oversatte breve. Geografiske navne, der må anses for alment kendte eller er redegjort for i fodnoter til de relevante tekststeder, er anført uden uddybende forklaring.

Accius, Lucius: tidlig romersk digter og filolog (170 - ca. 90 fvt.). **58, 5**

Achaia: både navn på egn i den nordlige del af Peloponnes og romernes betegnelse for Grækenland som provins. **91, 9f; 104, 1**

Acheronsøen: **55, 6**

Achilleus: i Iliaden den tapreste af de grækere, der kæmpede ved Troja. Hans strid med togtets leder Agamemnon danner baggrunden for handlingen i Iliaden. **27, 5; 88, 6**

Acilius: se *Buta*

Adriatiske Hav, Det: **89, 20**

Aegialus: frigiven der på Senecas tid dyrkede jorden på den ejendom, der havde tilhørt Scipio Africanus den Ældre. **86, 14; 86, 21**

Aeneas: mytisk prins fra Troja, søn af gudinden Venus. Flygtede fra det brændende Troja og kom på gudernes bud til Latium, hvor han efter krig med en lokal konge, Turnus, blev stamfader til romerne. Hovedperson i Vergils Aeneide. **88, 37**

Afrika: romerne brugte betegnelsen både om den romerske provins Afrika, en del af det nuværende Tunesien, og om kontinenten. **71, 9f; 82, 24; 94, 66**

Agamemnon: mytisk konge af Mykene og leder af grækernes togt mod Troja. Hans strid med Achilleus danner baggrunden for handlingen i Iliaden. **66, 26**

Agrippa, Marcus Vipsanius: kejser Augustus' nære ven og general (62-12 fvt.). **21.4; 94.46**

Albanerbjergene: bjergområde sydøst for Rom. **123, 1**

Albinovanus: se *Pedo*

Alexander (den Store): 356-323 fvt., konge af Makedonien, elev af Aristoteles. Fuldendte sin far Filips undertvingelse af de frie græske bystater og erobrede derefter Syrien, Ægypten og Perserriket og nåede med sin sejrrige hær helt til det nordlige Indien. **53.10; 59.12; 83.19; 83.22; 91.17; 94.62; 113.29; 119.7**

Alexandria: hovedbyen i Ægypten. **77, 1; 102, 21**

Alperne: **31, 9; 51, 5**

Anacharsis: legendarisk skyther, der skal være kommet til Grækenland i 6. årh. fvt. Af nogle forfattere regnet blandt oldtidens syv viise. **90, 31**

Anakreon: græsk lyrisk digter, ca. 600 fvt. **88, 37**

Ancus Marcius: Iflg. traditionen den fjerde af Roms syv konger. **108, 30**

Annaeus Seneca: Nær ven af Seneca, som han dedicerede flere dialoger. **63, 14**

Antipater: stoisk filosof, 2. årh. fvt., lærer for Panaitios. **87, 38; 87, 40; 92, 5**

Antonius, Marcus: 83-31 fvt., Cæsars næstkommanderende. I de urolige år efter Cæsars død gennemførte han bl.a. sammen med Octavian, den senere kejser Augustus, voldsomme proskriptioner, dvs. udrensninger blandt de romerske senatorer. Et af ofre for proskriptionerne var Cicero, hvis hoved og højre hånd Antonius lod anbringe på Rostra, talerstolen på Forum Romanum. Det endte med en borgerkrig mellem Octavian og Antonius, der da dannede par med den ægyptiske dronning Kleopatra. I samtidens fjendebillede fremstilles han som dekadent og uromersk. **82, 12; 83, 25**

Apicius: notorisk livsnyder på kejser Tiberius' tid. **95, 42; 120, 19**

Apion: filolog, 1. årh. evt., bl.a. forfatter til en homerisk ordbog. **88, 40**

Appius Claudius, med tilnavnet Caecus (den blinde): censor 312-308 fvt. Anlagde Via Appia. **114, 13**

Apulien: landskab i Syditalien, nu Puglia. **87, 7**

Archidemos: fra Tarsos, 2. årh. fvt., stoisk filosof. **121, 1**

Ardea: by i Latium, nær de pontiske sumpe, som var et malariabefængt område. Byen blev i 4. årh. fvt. hærget af samnitterne, en krigerisk stamme i Apenninerne. **91, 16; 105, 1**

Aristark: fra Samothrake, ca. 215 - 143 fvt., leder af biblioteket i Alexandria, grundlægger af filologien. I sine udgaver af de klassiske tekster udviklede han brugen af et tegnsystem til at markere tvivlsomme vers og skrivefejl mm. **88, 39**

Ariston: fra Chios, elev af Zenon og grundlægger af en uafhængig gren af den stoiske skole. **36, 3; 89, 13; 94, 2 et passim; 115, 8**

Ariston: græsk filosof. I øvrigt ukendt. **29, 6**

Aristoteles: den kendte filosof, 384-322 fvt., elev af Sokrates og lærer for Aleksander den Store, grundlægger af den såkaldt 'peripatetiske skole'. Hans forfatterskab omhandler mange forskellige emner som logik, fysik, metafysik, etik, zoologi, politik og retorik m.m. **6, 6; 58, 9; 65, 4; 65, 11; 65, 14**

Armenien: **94, 65**

Arruntius, Lucius: Konsul 22 fvt. Skrev et værk om den 1. puniske krig. **114, 17-19**

Asellius Fuscus: berømt retor fra augustæisk tid. **40, 9**

Asien: **53, 10 ; 91, 9 ; 94, 65**

Asinius Gallus: se *Gallus*

Asinius Pollio: se *Pollio*

Athen: **58, 31; 79, 15; 90, 6; 94, 62; 94, 65; 104, 8**

Athenodor: formodentlig Athenodor fra Tarsos, stoisk filosof og lærer for kejser Augustus. **10, 5**

Attalos: stoisk filosof, lærer for Seneca. **9, 7; 63, 5; 67, 15; 72, 8; 81, 22; 108, 3; 108, 13; 108, 23; 110, 14; 110, 20**

Atticus, Titus Pomponius: Ciceros livslange ven. Der er bevaret 16 bøger af Ciceros breve til Atticus. **21, 4; 118, 1**

Aufidius Bassus: romersk historieskriver, 1. årh. evt., forfatter til samtidshistoriske værker, tilhænger af den epikuræiske filosofi. **30, 1 et passim**

Augustus: 63 fvt. – 14 evt., Roms første kejser. Blev efter sin død som de fleste af de følgende kejsere ophøjet til gud, deraf betegnelsen 'guddommelig'. **83, 14**

Baba og Iasion: ukendte, men på Senecas tid åbenbart legendariske tåber. **15, 9**

Bajæ: By ved Napolibugten. På grund af den smukke beliggenhed og varme kilder blev byen et yndet feriested for den romerske overklasse. Bl.a. Cæsar og Nero havde villaer her. **51, 1; 51, 3; 51, 11ff.; 55, 7; 57, 1**

Bassus: se *Aufidius Bassus*

Bellerofontes: mytisk helt, der endte med at blive forhadet af guderne. **115, 15**

Brutus, Decimus Junius: romersk general, ikke at forveksle med Cæsars bekendte morder Marcus Junius Brutus (s.d.), men tog del i sammensværgelsen mod Cæsar. Under den efterfølgende borgerkrig henrettet på ordre af Marcus Antonius. **82, 12-13**

Brutus, Marcus Junius: 85-42 fvt., en af lederne af sammensværgelsen mod Cæsar. Forfatter til flere skrifter, der ikke er bevaret. **95, 45**

Bucilius: person, der optræder i Horats' Satirer (der omtalt som Rufilius). **86, 13**

Buta, Acilius: kendt natteravn, samtidig med Seneca. I øvrigt ukendt. **122, 10; 122, 12**

Caecilius: i øvrigt ukendt ågerkarl. **118, 2**

Caelius, Marcus: romersk taler og politiker, ven af Cicero. Kendt for sit vid. **113, 26**

Caligula, Gaius Julius Caesar: romersk kejser 37-41 evt., berygtet for sin grusomhed. **4, 7; 77, 18; 88, 40**

Callistus, Gaius Julius: tidligere slave, frigivet af kejser Caligula. Havde stor indflydelse som en af Caligulas betroede sekretærer. **47, 10**

Calvisius Sabinus: hovedrig tidligere slave på Senecas tid. **27, 5-8**

Calvus, Gaius Licinius: taler og digter (82-ca. 47 fvt.), ven af digteren Catul. **94, 25**

Campanien: **49, 1; 51, 5; 55, 8; 77, 1; 83, 14**

Canopus: by i Nildeltaet, i romersk tid berygtet for overklassens udsvævende luksusliv. **51, 3**

Capri: **77, 2**

Cassius Longinus, Gaius: en af de ledende i sammensværgelsen mod Cæsar. **83, 12**

Cato, Marcus Porcius (Cato den Yngre): romersk statsmand, 95-46 fvt., kendt for sin høje moral og sine kompromisløse holdninger. var kritisk over for både Cæsar og Pompejus, men støttede Pompejus i borgerkrigen. Efter de pompejanske troppers nederlag ved Thapsus i 46 valgte Cato at begå selvmord for at undgå den ydmygelse at blive taget til nåde af Cæsar. Han stødte sit sværd i sig, og da man forsøgte at redde ham, rev han egenhændigt såret op igen og døde. **7, 6; 11, 10; 13, 14; 14, 12; 14, 13; 24, 6; 24, 10; 25, 6; 51, 12; 58, 12; 58, 16; 64, 10; 67, 7; 67, 13; 70, 19; 70, 22; 71, 8 et passim; 79, 14; 82, 12-13; 95, 69-72; 97, 1 et passim; 98, 12; 104, 29-33; 117, 13; 118, 4, 120, 19**

Cato, Marcus Porcius (Cato den Ældre): romersk statsmand, 234-149 fvt., kendt for sin strenge gammelromerske moral og levevis og for sin modstand mod græsk indflydelse. Tilhænger af Roms erobring af Grækenland og af Karthago. **86, 10; 87, 9-10; 94, 27; 95, 72 et passim; 119, 2; 122, 3**

Cato'erne: de to ovennævnte. **104, 21**

Catulus, Quintus Lutatius: romersk politiker, ca.121-61 fvt. **97, 6**

Chaerea, Cassius: en officer i den kejserlige livvagt og en af hovedmændene bag attentatet mod kejser Caligula. **4, 7**

Charinos: muligvis arkont i Athen i 308/7 fvt. **18 9**

Charondas: lovgiver i Catina på Sicilien. Det er uvist, hvornår han levede. **90, 6**

Charybdis: det ene af to mytiske havuhyrer (det andet er Skylla) på hver sin side af et smalt stræde, som bl.a. Odysseus passerede på sin hjemrejse. Strædet blev i oldtiden identificeret med Messinastrædet. **14, 8; 31, 9; 45, 2; 79, 1**

Chelidon: en af Kleopatras eunukker. **87, 16**

Chrysippos: fremtrædende stoisk filosof, ca. 280 – 202 fvt. Elev af Kleanthes og dennes efterfølger som leder af den stoiske skole. **9, 14; 22, 11; 33, 4; 56, 3; 104, 22; 108, 38; 113, 23**

Cicero: Marcus Tullius Cicero: 106 – 43 fvt., den kendte romerske statsmand, taler og forfatter til talrige værker om retorik, politik og filosofi. Ciceros korrespondence blev udgivet efter hans død (muligvis på Senecas tid). Der er bevaret 774 breve fra Cicero til venner og familie, og 90 breve fra venner og familie til Cicero. **17, 2; 21, 4; 40, 11; 49, 5; 58, 6; 58, 12; 58, 16; 97, 3; 97, 8; 100, 7; 100, 9; 107, 10; 108, 30-32; 108, 34; 111, 1; 114, 16; 118, 1-2**

Cimber, Tillius: se *Tillius Cimber*

Claranus: studiekammerat af Seneca. **66, 1-4**

Clodius Pulcher, Publius: romersk politiker, 92-52 fvt., der i ærkefjenden Ciceros beskrivelse fremstår som et helt igennem moralsk fordærvet menneske. Dræbt i gadekampe med sin politiske modstander Milo og deres respektive tilhængere. **97, 2 et passim**

Cornelieerne: medlemmer af slægten Cornelius, dvs. Scipio-familien. **86, 10**

Cornelius Senecio: se *Senecio, Cornelius*

Cornelius Severus: episk digter fra augustæisk tid. Hans værk er gået tabt. **79, 5**

Coruncianus, Tiberius: romersk statsmand og jurist, konsul i 280 fvt. **114, 13**

Cossus, Cornelius Lentulus: Roms bypræfekt (en slags guvernør) under kejser Tiberius. **83, 15**

Crassus, Lucius Licinius: romersk statsmand og berømt taler, 140-90 fvt. **114, 13**

Crassus, Marcus Licinius: romersk politiker og general, der faldt i slaget ved Karrhæ i Parthien i 53 fvt. Regnet for Roms rigeste mand. **4, 7; 104, 29; 119, 7**

Cumæ: by i Campanien, lidt nord for Napolibugten. **55, 2**

Curio, Gaius Scribonius: berømt taler, konsul i 76 fvt. **114, 13**

Curius Dentatus, Marcus: censor 272 fvt., kendt for sin strenghed. **120, 19**

Cypern: **91, 9**

Cæsar, Gajus: se Caligula

Cæsar, Julius: Den berømte feltherre, 100-44 fvt. Erobrede som statholder i årene 58-49 hele Gallien. I borgerkrigen 49-47, der reelt var en kamp om herredømmet i Romerriget, besejrede han sin modstander Pompejus og dennes tilhængere. Frygt for at han ville afskaffe republikken og genindføre monarkiet førte til en sammensværgelse ledet af Marcus Junius Brutus og Gaius Cassius. Cæsar blev myrdet af de sammensvorne 15. marts 44. **14, 12; 14, 13; 24, 8, 51, 11; 83, 12; 94, 65; 95, 70; 97, 8; 104, 29-33; 118, 2**

Daidalos: mytisk arkitekt, håndværker og opfinder fra Athen, der var i tjeneste hos kong Minos på Kreta og byggede labyrinten i Knossos. Blev tilskrevet opfindelsen af saven og drejeskiven. **90.14**

Dakerne: folkeslag hjemhørende i område omtrent svarende til det moderne Rumænien. **71, 37**

Dareios: den sidste persiske storkonge, der blev besejret af Alexander den Store i 331 fvt. **47, 12; 94, 63; 119, 7**

Decius Mus, Publius: far og søn (4. årh. f.v.t.). For at sikre romernes sejr ofrede de sig selv for Rom i krige om herredømmet over Italien i henholdsvis 343 f.v.t. og 295 f.v.t. **67, 9**

Demetrios: græsk filosof af den kyniske skole, ven af Seneca. **20, 9; 62, 3; 67, 14; 91, 19**

Demetrios: med tilnavnet Poliorketes, "By-belejreren". konge af Makedonien, ca. 336 - 283 fvt. **9, 18**

Demokrit: græsk filosof, f. ca. 460 fvt., kendt for teorien om, at alt består af atomer. **7, 10; 79, 14; 90, 32-33**

Dexter: officer under kejser Caligula. **4, 7**

Didymos: græsk filolog fra Alexandria, ca.65 fvt. – 10 evt. Hans flid var legendarisk. **88, 37**

Diogenes: fra Sinope, kynisk filosof, ca. 400-325 fvt., der boede i en tønde og var kendt for sin ekstremt asketiske levevis. Blev efter sigende solgt som slave. **29, 1; 47, 12; 90, 14**

Dossennus: en fast type i romerske farcer. **89, 7**

Drusus Caesar: søn af kejser Tiberius og oldebarn af Ciceros ven Atticus. **21, 4**

Drusus Libo: nevø af Augustus' anden kone Scribonia. Blev anklaget for statskup mod kejser Tiberius i 16. e.v.t. og begik selvmord under retssagen. **70, 10**

Efesos: stor og vigtig by på Lilleasiens vestkyst. **102, 21**

Ennius, Quintus: en af de tidligste romerske digtere, 239-169 fvt. Hans historiske epos *Annales*, som kun er fragmentarisk bevaret, var højt berømmet i oldtiden. **58, 5; 108, 33; 108, 34**

Epikur: fra Samos, 342-271 fvt., grundlagde den efter ham opkaldte epikuræiske skole i 306 fvt. **2, 5; 6, 6; 7, 11; 8, 7-8; 9, 1; 9, 8; 9, 18; 9, 20; 11, 9; 12, 11; 13, 17; 14, 17; 16, 7; 17, 11; 15, 9; 18, 9; 18, 14; 19, 10; 20, 9; 20, 11; 21, 3; 21, 4; 21, 5; 21, 7; 21, 9-10; 22, 5; 22, 13-15; 23, 9; 24, 22-23; 25, 4; 25, 5; 25, 6; 26, 8; 27, 9; 28, 9; 29, 11; 30, 14; 33, 2; 46, 1; 52, 3; 52, 4; 66, 18; 66, 45; 66, 47-48; 67, 15; 72, 9; 79, 15-16; 81, 11; 85, 18; 92, 25; 97, 13; 97, 15**

Epikuræerne: tilhængerne af Epikurs lære. **2, 5, 4, 10; 9, 3; 24, 18; 33, 4; 48, 2; 68, 10; 72, 9; 81, 11; 85, 18**

Etna: **51, 1; 79, 2; 79, 5; 79, 7; 79, 10**

Euripides: den berømte græske tragediedigter, ca. 485-406 fvt. Der er bevaret 18 tragedier foruden flere fragmenter. **49, 12; 115, 15**

Fabianus, Gaius Papirius: neopythagoræisk filosof, elev af Sextius og lærer for Seneca. **11, 4; 40, 12; 52, 11; 58, 6; 100, 1 et passim**

Fabierne: medlemmer af slægten Fabius, der i 479 fvt. egenhændigt angreb nabobyen Veii. **82, 20**

Fabius Maximus, Quintus: (ca. 275-203 fvt.), romersk statsmand og feltherre under den 2. puniske krig, kendt for sin forsigtige taktik. **86, 10**

Fabricius Luscinus, Gaius: romersk statsmand, konsul i 282 og 278 og censor 275. Da kong Pyrrhos af Epirus i 280 under fredsforhandlinger forsøgte at bestikke Fabricius, gjorde det indtryk på ham, hvor ubestikkelig Fabricius var. **98, 13; 120, 6; 120, 19**

Faidon: formodentlig Platons ven, elev af Sokrates og forfatter til filosofiske dialoger. En af Platons dialoger er opkaldt efter ham. **94, 41**

Falaris: tyrann på Sicilien i 6. århundrede f.v.t, kendt for sine grusomme torturmetoder, bl.a. en hul bronzetyr, hvori han stegte sine ofre levende. **66, 18**

Farius: slavedreng, som Seneca trænede sammen med. **83, 3**

Farsalos: **71, 8**

Felicio: slave på Senecas gård. **12, 3**

Fenestella: romersk historiker, 52 fvt. – 19 evt. **108, 31**

Fidias: græsk billedhugger (5. årh. fvt.), bl.a. hovedansvarlig for den skulpturelle udsmykning af Parthenontemplet på Athens Akropolis. **9, 5; 85, 40**

Filip: konge af Makedonien 359-336 fvt. og far til Aleksander den Store. Underlagde sig alle græske bystater. **94, 62**

Flaccus: ven af Lucilius, i øvrigt ukendt. **63, 1**

Flora: italisk gudinde for forår og blomster, fejret ved en fest, der bl.a. omfattede forskellige former for sceniske lege af temmelig løssluppen karakter. **97, 8**

Gaius: se *Caligula*

Gallio (Lucius Iunius Annaeus Gallio, også kendt som Novatus): Senecas bror, også kendt fra Apostlenes Gerninger XVIII.12-16. **104, 1**

Gallus, Asinius: romersk statsmand, ven med Augustus. **55, 3**

Gargonius: person der optræder i Horats' Satirer. **86, 13**

Geminus Varius: se Varius Geminus

Germanien: romernes betegnelse for området øst for Rhinen og nordpå til og med Skandinavien. **36, 7; 70, 20; 124, 22**

Gracchus: brødrene Tiberius og Gaius Gracchus var folketribuner i henholdsvis 133 og 123 fvt. Begge forsøgte at gennemføre jordreformer, men blev dræbt. **114, 13**

Graecinus: se *Julius Graecinus*

Grækenland: **31, 9; 79, 15; 94, 62**

Hannibal: 247-283 fvt. Karthagos hærfører under 2. puniske krig. Invaderede Italien ved at gå over Alperne. Slog romerne flere gange, bl.a. ved Cannae i 216 fvt. og var længe en alvorlig trussel mod Rom, men vandt af forskellige grunde ikke den afgørende sejr. Romerske historikere forklarede det med, at det behagelige liv i vinterlejr i Campanien svækkede hans soldater. Blev besejret af Scipio Africanus den Ældre i 202 og gik i eksil, fordrevet af politiske modstandere. **51, 5; 51, 7; 86, 3**

Harpaste: handicappet kvinde der blev holdt som en slags hofnar af Senecas kone. **50, 2 et passim**

Haterius, Quintus: taler fra augustæisk tid (d. 26 evt.), kendt for sin fortløbende uafbrudte talestrøm. **40, 10**

Hecuba: dronning i Troja (på græsk Hekabe). Ved Trojas fald blev hun taget til fange og gjort til slave. **47, 12; 88, 6**

Hefaistion: **79, 3**

Hekaton: stoisk filosof fra Rhodos, 2. årh. fvt. **5, 7; 6, 7; 9, 6**

Helena: dronning i Sparta og gift med Spartas konge Menelaos. Den trojanske prins Paris' bortførelse af Helena førte til den trojanske krig. **88, 6**

Heraklit: fra Efesos, græsk filosof, omkr. 500 fvt., med tilnavnet "den dunkle" på grund af den vanskelige form, der karakteriserede hans skrifter. Kun fragmenter er bevaret. **12, 7; 58, 23**

Hercules: den græske sagnhelt (på græsk Herakles), søn af Jupiter, berømt for sine fantastiske bedrifter, de såkaldt Tolv Arbejder, der bl.a. omfattede bekæmpelsen af forskellige uhyrer. Udførelsen af disse opgaver bragte ham helt til Atlanterhavets kyst (jf. Hercules' Søjler ved Gibraltar). **94, 63**

Hermarchos: epikuræisk filosof, elev af Epikur og dennes efterfølger som leder af den epikuræiske skole. **6, 6; 33, 4; 52, 4**

Hesiod: en af de tidligste kendte græske digtere, måske omkr. 700 fvt. Hans digt Theogonien er en systematisk beretning om de græske guder og deres afstamning. **27, 6; 88, 6**

Hippokrates: græsk læge fra Kos, ca.460-370 fvt. En række lægefaglige skrifter af forskellige ukendte forfattere er overleveret under hans navn. **95, 20**

Homer: den første græske digter, som iflg. den antikke tradition var forfatteren til Iliaden og Odysseen. **27, 6; 40, 2; 58, 17; 63, 2; 88, 5 et passim; 90, 31; 108, 34**

Horatius Cocles: romersk helt fra republikkens første tid. Ene mand forhindrede han etruskerkongen Porsennas hær i at komme over en bro. **120, 7**

Horats (Quintus Horatius Flaccus): berømt romersk digter, 65-8 fvt. Tilhørte kredsen omkring Maecenas. Kendt især for sine oder og satirer. **86, 13; 119, 14; 120, 21**

Hyrcanerne: folkeslag ved Det kaspiske Hav. **113, 29**

Idomeneus: fra Lampsakos, elev af Epikur. **21, 3; 21, 4; 21, 7; 22, 5**

Illyrien: område i det nordvestlige Balkan (omtrent fra Slovenien i nord til Albanien i syd). **31, 9**

Indien: **59, 12; 113, 29; 119, 7**

Ision: se *Baba og Ision*

Italien: **88, 7; 90, 6**

Ixion: i den græske mytologi en thessalisk konge, der forsøgte at forføre Hera (romernes Juno) og som straf i dødsriget blev bundet til et brændende hjul, der uafbrudt drejede rundt. **24, 18**

Joniske Hav, Det: **89, 20**

Juba: konge i Numidien, som under borgerkrigen mellem Cæsar og Pompejus støttede Pompejus. **71, 10**

Jugurtha: 158-104 fvt., konge i Numidien. Besejret af Marius. **94, 66**

Julius Graecinus: romersk senator, samtidig med Seneca, kendt for sin store interesse for retorik og filosofi. **29, 6**

Julius Montanus: se *Montanus, Julius*

Juno: Jupiters kone, ægteskabets gudinde, identificeret med grækernes Hera. **95, 47**

Jupiter: romernes øverste gud, identificeret med grækernes Zeus. **9, 16; 25, 4; 59, 12; 73, 12-14; 95, 47; 107, 10; 110, 18; 110, 20; 119, 7**

Kambyses: persernes konge 530-522 fvt., som erobrede Ægypten. Udviklede sig iflg. antikke historikere til en hæmningsløs tyran. **86, 1**

Kerberos: den trehovedede hund, der i den græske mytologi vogtede indgangen til dødsriget. **24, 18**

Kleanthes: stoisk filosof (ca. 330 - 231 fvt.), Zenons efterfølger som leder af den stoiske skole. **6, 6; 33, 4; 33, 7-9; 44, 3; 64, 10; 94, 4; 107, 10; 108, 10, 113, 23**

Kleitros: ven af Alexander de Store, der dræbte ham i fuldskab. **83, 19**

Kleopatra: 69-30 fvt., dronning af Ægypten. Blev Cæsars elskerinde og dannede siden par med Marcus Antonius. **83, 25; 87, 16**

Krates: græsk filosof af den kyniske skole, elev af Stilpon og lærer for Zenon, grundlæggeren af den stoiske skole. **10, 1**

Kroisos: konge af Lydien. Hans rige blev erobret af perserkongen Kyros omkring 545 fvt., og han blev Kyros' slave. **47, 12**

Kylleneren: andet navn for den græske gud Hermes, romernes Mercur. **88, 14**

Ladas: en berømt løber og sejrherre ved de olympiske lege. Hans navn blev i oldtiden synonymt med hurtighed. **85, 4**

Laelius, Gaius: romersk statsmand (født ca. 186 fvt.) med tilnavnet Sapiens (den viise) på grund af sin lærdom og interesse for filosofi. **7, 6; 11, 10; 25, 6; 64, 10; 95, 72; 104, 21**

Lakedaimon: andet navn for den græske bystat Sparta. **94, 62**

Leonidas: spartansk konge, som under det berømte slag ved Thermopylæ i 480 fvt. med 300 mand forsøgte at holde stand mod den persiske hær, der endte med at overmande dem takket være et forræderi. **82, 21**

Lepidus, Marcus Aemilius: oprindeligt udpeget som kejser Caligulas efterfølger, senere henrettet for delagtighed i en sammensværgelse mod kejseren. **4, 7**

Liber: andet navn for Bacchus, vinens gud, identificeret som grækernes Dionysos. Myten fortæller, han bragte sin kult helt til Indien. **94, 63**

Liberalis, Aebutius: fra Lugdunum (nuværende Lyon), ven af Seneca og Lucilius. **91, 1 et passim**

Licinus: en gallisk slave, der blev frigivet af Cæsar og endte som en meget rig mand. **119, 9; 120, 19**

Liternum: by i Campanien. **51, 11; 86, 3**

Livius, Titus: romersk historiker (59 fvt. - 17 evt.), hvis store værk *Ab urbe condita* (Fra byens grundlæggelse) skildrer Roms historie fra begyndelsen til Livius' egen tid. I sin ungdom beskæftigede Livius sig også med filosofi. En væsentlig del af det historiske værk er bevaret, men de filosofiske skrifter er gået tabt. **46, 1; 100, 9**

Lucius Calpurnius Piso: Roms bypræfekt (en slags guvernør) 14 fvt. – 32 evt. Berygtet for sin drukkenskab. **83, 14-15**

Lugdunum: **91, 1 et passim**

Lukrets (Titus Lucretius Caro): romersk digter ca. 94-55 fvt. Hans eneste kendte værk er et stort digt i fem bøger *Om verdens natur* (*De rerum natura*), et læredigt om den epikuræiske filosofi. **58, 12; 95, 11; 106, 8; 110, 6-7**

Lykien: landskab i det sydvestlige Lilleasien i det nuværende Tyrkiet. **79, 3**

Lykurg: sagnomspunden spartansk lovgiver, der i oldtiden blev opfattet som ophavsmand til den spartanske forfatning. Det er uvist, hvornår han levede. **90, 6**

Lysimachos: konge af Thrakien omkr. 300 fvt. **70, 6**

Maecenas, Gaius: Augustus' 'kulturminister', der bl.a. støttede digterne Horats og Vergil. Forfatter til flere nu tabte værker, bl.a. *Prometheus* (det er uvist, hvilken genre der er tale om). Seneca beskriver i flere breve Maecenas som en meget dekadent person. **19, 9; 19, 10; 92, 35; 101, 10-13; 114, 4-8; 114, 21; 120, 19**

Makedonien: **91, 9**

Marcellinus: ven af Seneca, i øvrigt ukendt. **29, 1; 29, 4 et passim; 77, 5-9**

Marius, Gaius: romersk general og statsmand (ca. 157-86 fvt.). Besejrede i 102 og 101 de germanske stammer teutonerne og kimbrenne, der var trængt ned i Gallien. I samme periode førte han krig mod den numidiske konge Jugurtha. **51, 11; 94, 66**

Marullus: ven af Seneca, i øvrigt ukendt. **99, 1 et passim**

Maximus: muligvis Caesonius Maximus, en ven af Seneca, der siden blev landsforvist af kejser Nero. **87, 2**

Mederriget: rige i Asien, omtrent svarende til den nordvestlige del af det nuværende Iran. **71, 37**

Messala (Gaius Messala Corvinus): romersk statsmand og digter, 64-8 fvt. Hans værker er ikke overleveret. **51, 1**

Metellus Numidicus, Quintus Caecilius: romersk statsmand og general. Ledede krigen mod Jugurtha 109-107 fvt., men blev vraget som øverstbefalende til fordel for Gaius Marius. I forbindelse med vedtagelsen af en jordlov i 100 fvt., som gav jord til jordløse krigsveteraner, nægtede han at sværge, at han ville respektere loven. Han blev tvunget til at gå i eksil, men fik senere lov at vende hjem. **24, 4**

Metrodor: fra Lampsakos, 331-278 fvt., epikuræisk filosof, en af de mest fremtrædende af Epikurs elever. **6, 6; 14, 17; 18, 9; 33, 4; 52, 3; 79, 15-16; 81, 11; 98, 9; 99, 25**

Metronax: stoisk filosof, samtidig med Seneca, der som ældre mand besøgte hans skole i Napoli. **76, 4; 93, 1-5**

Mithridates: konge af Pontos, f. ca. 132 fvt. Førte en række krige mod Rom, men blev endeligt besejret af Pompejus. **94, 65**

Montanus, Julius: episk og elegisk digter, 1. årh. evt. Kun få fragmenter af hans værk bevaret. **122, 11-13**

Mucius, Gaius: legendarisk romersk helt. Da Rom i slutningen af 6. årh. fvt. var belejret af den etruskiske konge, Porsenna, trængte Mucius ind i fjendens lejr for at dræbe Porsenna, men tog fejl af kongen og en anden og blev taget til fange. For at vise, at han ikke frygtede tortur eller for at straffe sig selv, stak han sin højre hånd ind i ilden. Kongen var så imponeret over Mucius' tapperhed, at han frigav ham. Mucius fik efterfølgende tilnavnet Scaevola, den venstrehådede. **24, 5; 66, 51; 66, 53; 98, 12**

Mæander: flod i Lilleasien (Menderes i det nuværende Tyrkiet), kendt for sit slyngede forløb (heraf betegnelsen mæanderbort) og flere gange omtalt i antikkens litteratur (bl.a. hos Homer og Ovid). **104, 15**

Nævius: romerske digter, 271-202 fvt. Forfattere til dramaer i græsk stil og et epos om 1.puniske krig. Kun fragmenter af hans værker er bevaret. En af de ældste repræsentanter for romersk litteratur. **102, 16**

Natalis: i øvrigt ukendt. **87, 16**

Natta Pinarius: samtidig med kejser Tiberius, en af Sejanus' støtter. Ellers ukendt. **122, 11**

Nausifanes: græsk filosof fra 4. århundrede fvt., lærer for Epikur. **88, 43; 88, 45**

Neapel: det nuværende Napoli. **49, 1; 57, 1; 68, 5**

Neptun: havets gud i romersk mytologi, identificeret med grækernes Poseidon. **73, 5**

Nesis: ø i Napolibugten, nu Nisida. **53, 1**

Nestor: sagnkonge af Pylos og den ældste af de græske helte, der kæmpede ved Troja. **40.2; 77.20**

Nilen: **56, 3; 104, 15**

Niobe: i den græske mytologi en kvinde, der af stolthed over sine mange børn håner Leto, der kun har to. Letos to børn, Apollon og Artemis, straffer derfor Niobe ved at dræbe alle hendes børn med deres pile. Niobe forstener i sin sorg og bliver til en klippe, hvorfra der til stadighed rinder vand. **63, 2**

Nomentum: by i Latium, nordøst for Rom, nuværende Mentana. **104, 1; 110, 1**

Numa Pompilius: iflg. Traditionen den anden af Roms syv konger. **108, 30**

Numantia: se under Scipio Africanus den Yngre. **66, 13**

Oceanet: **113, 29**

Octavius, Publius: notorisk livsnyder på kejser Tiberius' tid. **95, 42**

Odysseus: sagnkonge på Ithaka (lat. Ulixes), hovedpersonen i Homers Odysseé, der skildrer hans ti år lange hjemrejse fra Troja. 27, 5; 31, 2; 40, 3; 53, 4; 56, 15; 66, 26; 88, 7-8; 123, 12

Orfeus: den mytiske sanger, der fortryllede hele naturen med sin sang. 88, 39

Ovid (Publius Ovidius Naso): romersk digter, 43 fvt. – 17 evt. Især kendt for sine erotiske digte og det store episke digt *Forvandlingerne* (*Metamorfoserne*), der er en af de vigtigste kilder til græsk mytologi. 79, 5; 110, 1

Pacuvius: adjutant hos provinsstatholderen i Syrien i 19 evt. 12, 8

Pafos: 91, 9

Panaitios: fra Rhodos, stoisk filosof, ca. 185-109 fvt. Kom til Rom hvor han fik nær kontakt til ledende romerne. 33, 4; 116, 5-6

Papinius, Sextus: i øvrigt ukendt. 122, 15-16

Parmenides: græsk filosof fra 5. årh. fvt., grundlægger af den såkaldt eleatiske skole. 88, 44-45

Parthenope: ældre navn for Neapel (Napoli). 53, 1

Parthien: persisk-hellenistisk rige, der strakte sig fra Eufrat til Indus. 4, 7; 17, 11; 36, 7; 58, 12; 124, 22

Patroklos: Achilleus' ven, der bliver dræbt af den trojanske prins Hektor. 88, 6

Paulina: Senecas kone. 104, 1-2; 104, 5

Pedo, Albinovanus: romersk digter og ven af Ovid. Forfatter til epigrammer og et episk digt. Kun få fragmenter er bevaret. 122, 15-16

Penelope: Odysseus' kone, der ventede trofast på ham i tyve år. For at undgå at blive gift med en af de mange bejlere, der i hans fravær havde besat Odysseus' hus, sagde hun, at hun først ville vælge sin nye ægtemand, når hun havde vævet et ligklæde til Odysseus' far færdigt. Hun trevlede da hver nat det, hun havde vævet, op. 88, 8

Peripatetikerne: tilhængerne af Aristoteles' skole. 85, 2; 87, 12; 87, 38; 89, 10; 116, 1; 117, 11

Perserne: 71, 37; 113, 29

Pinarius Natta: se *Natta Pinarius*

Piso: se *Lucius Calpurnius Piso*

Plancus, Titus Munacius: romersk embedsmand, der som statholder i Gallien i 44-43 fvt. anlagde kolonien i Lugdunum. 91, 14

Platon: den kendte filosof og elev af Sokrates, 427-347 fvt., grundlægger af Akademiet. **6, 6; 24, 6; 44, 3; 44, 4; 47, 12; 58, 1; 58, 8 et passim; 64, 10; 65, 7-11; 94, 38; 108, 38**

Pollio, Gaius Asinius: 76 fvt. – 4 evt., romersk statsmand, konsul 40 fvt. og forfatter til taler, historiske værker, digte og grammatiske skrifter. Grundlagde Roms første offentlige bibliotek. **100, 7; 100, 9**

Polyainos: ca. 340 – ca. 285 fvt., græsk matematiker og elev af Epikur. **6, 6; 18, 9**

Pompejus, Gnaeus: romersk statsmand og general, 106 - 48 fvt., Cæsars modstander i borgerkrigen 49 - 48. Flygtede efter nederlaget ved Farsalos i 48 fvt. til Ægypten, hvor han ved landgangen blev henrettet på foranledning af barnekongen Ptolemaios' formynder Theodotos og hans minister, eunukken Pothinos. **4, 7; 11, 4; 14, 12; 14, 13; 24, 9; 51, 11; 71, 9; 83, 12; 94, 64; 95, 70; 97, 8; 104, 29-33; 118, 2**

Pomponius: romersk forfatter af farcer (såkaldt fabulae atellanae), beg. af 1. årh. fvt. **3, 6**

Porsenna: etruskisk konge, der belejrede Rom i slutningen af 6. årh. fvt.. **24, 5; 66, 51**

Poseidonios: fremtrædende stoisk filosof, ca. 135 – ca. 51/50 fvt., elev af Panaitios og leder af den stoiske skole på Rhodos. Af hans meget omfattende forfatterskab er kun bevaret fragmenter. **33, 4; 78, 28; 83, 10-11; 87, 31; 87, 38; 88, 21. 90, 5 et passim; 92, 10; 94, 38; 95, 65; 104, 22; 108, 38; 113, 28; 121, 1**

Priamos: Trojas konge under den trojanske krig. **27, 5**

Prometheus: en af titanerne, der som pottemager skabte mennesket af ler. Som straf for at have snydt Zeus blev han lænket til en klippe, hvor en ørn hver dag hakkede i hans lever. For at torturen skulle kunne fortsætte, voksede leveren hver nat ud igen. **19, 9**

Protagoras: fra Abdera, ca. 485-416 fvt. Fremtrædende sofist, hvis lære var kendetegnet ved skepticisme og relativisme. **88, 43; 88, 45**

Publilius: forfatter af mimer, 1. årh. fvt. **8, 8-10**

Publius Octavius: se Octavius, Publius. **95, 42**

Publius Vinicius: se *Vinicius, Publius*

Puteoli: stor romersk havneby i Campanien, nu Pozzuoli. **53, 1; 77, 1**

Pyrrhus: konge i Epirus, 319-272 fvt., ledede de italiske grækernes kamp mod romerne. **120, 6**

Pythagoras: den kendte filosof, f. ca. 580 fvt., grundlagde i Kroton i Syditalien et filosofisk-religiøst broderskab, hvis medlemmer var underlagt en streng asketisk disciplin. Pythagoræerne hævdede sjælevandring og afholdt sig derfor fra at spise kød. **52, 10; 90, 6; 94, 42; 108, 17; 108, 19**

Pythokles; ven og elev af Epikur. Blandt Epikurs skrifter er et brev til Pythokles, hvis ægthed imidlertid er omstridt. **21, 7-8**

Regulus, Marcus Atilius: romersk feltherre fra 1. puniske krig. Blev taget til fange af karthagenienserne og ifølge legenden sendt til Rom for at forhandle fred på den betingelse, at han vendte tilbage til fangenskab. Regulus frarådede senatet at indgå en fredsaftale og vendte tilbage til Karthago. Ifølge nogle kilder henrettede karthagenienserne ham ved at lægge ham i en kasse gennemboret med søm og trille ham ned ad en bakke. **67, 7; 67, 12; 71, 17; 98, 12; 114, 19**

Rhodier, den bekendte: se *Telesforos*

Rhodos: **104, 8**

Rom: **83, 14; 86, 1; 86, 5; 87, 7; 91, 13; 91, 16; 94, 64; 104, 1**

Romulus: iflg. sagnet Roms grundlægger og første konge. **108, 31**

Rutilius, Publius (Publius Rutilius Rufus): romersk statsmand, 158 – efter 78 fvt., elev af den stoiske filosof Panaitios. Som embedsmand i Lilleasien forsøgte han at beskytte provinsboerne mod de romerske skatteopkræveres udsugninger. Skatteopkræverne, der tilhørte ridderstanden, hævnedes sig ved at anklage Rutilius for pengeudpresning i provinsen, og da dommerne ligeledes kom fra ridderstanden, blev han dømt til at gå i eksil, selv om der tydeligvis var tale om en falsk anklage. **24, 4; 67, 7; 79, 14; 82, 11; 98, 12**

Sabinus: se *Calvisius Sabinus*

Sallust (Gaius Sallustius Crispus): romersk historieskriver, 86-34 fvt. Hans stil var præget af en forkærlighed for gamle ord og former og korte, fyndige formuleringer. **60, 4; 114, 17-19**

Sapfo: kvindelig græsk digter fra Lesbos, ca. 600 fvt. **88, 37**

Sarmatien: folkeslag, der levede på sletterne nord for Sortehavet. **80, 10**

Satellius Quadratus: i øvrigt ukendt. **27, 7-8**

Sattia: romersk kvinde der blev meget gammel. Navnet er usikkert overleveret. **77, 20**

Scaurus, Mamercus Aemilius: romersk politiker og taler, konsul i 21 evt. **29, 6**

Scipio Africanus den Yngre: romersk general (ca. 185-129 fvt.). Erobrede Karthago i 146 fvt. og i 133 fvt. efter otte måneders belejring Numantia i Spanien (tæt på den moderne by Soria ved Duero-floden) og gjorde dermed en ende på den spanske modstand mod romersk overherredømme. **66, 13; 95, 72**

Scipio Africanus den Ældre: romersk general, 235-185 fvt., der i 202 besejrede Hannibal i det afgørende slag i den 2. puniske krig. Pga. beskyldninger om bestikkelse forlod han Rom og slog sig ned på sit landsted i Liternum (jf. Senecas beskrivelse i brev 86). **51, 11; 86, 1 et passim; 87, 9; 108, 33**

Scipio, Quintus Caecilius Metellus Pius: romersk statsmand og general, konsul 52 fvt. Støttede Pompejus under borgerkrigen og led nederlag til Cæsar i slaget ved Thapsos (i det nuv. Tunesien). Da hans skib efterfølgende blev opbragt af fjenderne, tog han sit eget liv. **24, 9; 25, 6; 71, 10**

Scipionerne: de ovennævnte repræsentanter for Scipio-slægten. **24, 10**

Scribonia: gift med den senere kejser Augustus, som lod sig skille fra hende. **70, 10**

Sejanus: 20 fvt. - 31 evt., leder af prætorianergarden (den kejserlige livgarde) under kejser Tiberius. I en periode Roms reelle hersker, berygtet for sit terrorregime. **55, 3**

Seneca, Lucius Annaeus: kaldt den Ældre: Senecas far, kendt retoriklærer. **108, 22**

Senecio, Cornelius: ven af Seneca. I øvrigt ukendt. **101, 1-4**

Serapion: filosof, samtidig med Seneca. I øvrigt ukendt. **40, 2; 40, 4**

Serenus: se Annaeus Serenus

Sertorius, Quintus: romersk politiker, 123-72 fvt., statholder i provinsen Hispania Citerior (S-Ø Spanien), men sluttede sig siden til et oprør mod romerne og ledte en regulær guerillakrig. Blev besejret af Pompejus. **94, 64**

Servilius Vatia: romersk senator, tidligere prætor, under kejser Tiberius. I øvrigt ukendt. **55, 2 et passim**

Servius Tullius: iflg. traditionen den sjette af Roms syv konger. **108, 30**

Sextius: romersk filosof (1. århundrede fvt.). Grundlagde en filosofisk skole, der kombinerede elementer fra den pythagoræiske lære og stoicismen. Selv om hans slægt tilhørte den romerske nobilitet, afviste han en plads i senatet, som Cæsar tilbød ham. **59, 7; 64, 2-6; 73, 12; 73, 15; 98, 13; 108, 17-18**

Sibyllen: Apollons orakelpræstinde i Cumae, som Aeneas opsøger for at få viden om sin skæbne. Når hun formidler gudens svar, bliver hun besat af gudens kraft og kommer i ekstase. **28, 3**

Sicilien: **40, 2; 51, 1; 88, 7**

Sisyfos: mytisk konge, der havde forsøgt at snyde Hades og som straf i dødsriget skulle skubbe en klippeblok op på en bjergtop; hver gang han nærmede sig toppen, rullede klippeblokken imidlertid ned igen, og han måtte begynde forfra. **24, 18**

Skylla: det ene af to mytiske havuhyrer (det andet er Charybdis) på hver sin side af et smalt stræde, som bl.a. Odysseus passerede på sin hjemrejse. Strædet blev i oldtiden identificeret med Messinastrædet. **14, 8; 31, 9; 45, 2; 79, 1; 92, 9**

Skythien: folkeslag, der levede på sletterne nord for Sortehavet. **80, 10; 90, 16; 124, 22**

Sokrates: den kendte athenske filosof, 469-399 fvt. Henrettet med skarntydesaft. For senere antikke filosoffer et eksempel på den fuldendt viise. **6, 6; 7, 6; 13, 14; 24, 4; 28, 2; 28, 8; 44, 3; 64, 10; 67, 7; 70, 9; 71, 7; 71, 17; 79, 14; 98, 12; 104, 7; 104, 21; 104, 27-29**

Solon: athensk statsmand, der som Athens leder i 594/3 fvt. gennemførte væsentlige politiske reformer. I senere græsk tradition blev han opfattet som en af grundlæggerne af det athenske demokrati. En af oldtidens syv viise. **90, 6**

Sotion: neopythagoræisk filosof, 1.årh. evt., lærer for den unge Seneca. **49, 2; 108, 17-21**

Spanien: **71, 9; 94, 64**

Speusippos: græsk filosof, ca. 407-339 fvt. Nevø af Platon og hans efterfølger som leder af Akademiet. Af hans omfattende forfatterskab er kun fragmenter bevaret. **85, 18**

Stilpon: græsk filosof, ca.380-300 fvt., repræsentant for den såkaldt megariske retning. **9, 1; 9, 18; 9, 19; 9, 20; 10, 1**

Sulla, Lucius Cornelius: romersk statsmand,138 – 78 fvt. Fordrev sin politiske rival Marius og gjorde sig til diktator og gennemførte omfattende proskriptioner, dvs. udrensninger, blandt sine modstandere. **11, 4; 24, 4**

Syrien: **12, 8; 91, 9**

Syrterne: to flade havbugter på Nordafrikas kyst, berygtede fordi skibe let gik på grund her. **31, 9; 90, 17**

Tanusius Geminus: romersk historiker fra slutningen af republikken. Hans Annaler er ikke bevaret. **93, 11**

Tarent: stor havneby, nu Taranto, i Apulien, nuværende Puglia. **68, 5**

Tauromenium: det nuværende Taormina på Sicilien. **79, 1**

Telesforos: omkr. 300 fvt., tidligere ven af kong Lysimachos af Makedonien, der lod ham lemlæste og smide i et bur, hvor han levede som et dyr. **70, 6**

Thasos: **86.6**

Theofrast: græsk filosof, ca. 371 – 282. Aristoteles' efterfølger som leder af den peripatetiske skole. **3, 3**

Thermopylæ: **82, 20**

Thrakien: landskab i den nordøstlige del af det nuværende Grækenland. **83, 14**

Tiberen: **83, 5**

Tiberius: romersk kejser 14-37 evt., Augustus' efterfølger. Fra 27 evt. levede han permanent på Capri, og Roms reelle hersker var Sejanus, der var berygtet for sit terrorregime. Efter Sejanus' fald i 31 var de sidste år af Tiberius' regeringstid præget af udrensninger og anklager om forræderi. **21, 4; 83, 14-15; 95, 42; 108, 22; 122, 10**

Tibur: by i Latium, nu Tivoli. **119, 3**

Tigris: **104.15**

Tillius Cimber: romersk senator. Spillede en central rolle i drabet på Cæsar ved for at aflede Cæsars opmærksomhed at overrække ham en ansøgning om tilbagekaldelse af hans bror fra eksil. Da Cæsar tilkendegav, at det måtte vente, greb han med begge hænder fat i Cæsars toga, hvorefter de andre angreb ham. **83, 12**

Timagenes: græsk historieskriver og retoriklærer, 1. årh. fvt. Kom til Rom som krigsfange i 55 fvt. Blev bl.a. ven med Augustus, men faldt senere i unåde. **91, 13**

Timon: legendarisk misantrop i Athen, sandsynligvis 5. årh. fvt. **18, 7**

Tubero, Quintus Aelius: stoiker fra det 2. årh. fvt., elev af Panaitios. Kendt for sin asketiske livsholdning. **95, 72-73; 98, 13; 104, 21; 120, 19**

Utica: **71, 10**

Valgius Rufus, Gaius: romersk senator, konsul i 12 fvt., digter af elegier og epigrammer. Hørte til kredsen omkring Maecenas. **51, 1**

Varius Geminus, Quintus: romersk embedsmand fra augustæisk tid; skal have været en fremragende taler. **40, 9**

Varus, Publius Quinctilius: romersk general under kejser Augustus. Blev under et felttog ind i Germanien i år 9 ledt i et baghold og led et katastrofalt nederlag, hvor han mistede tre legioner. De af hans soldater, der ikke blev dræbt, blev taget til fange og solgt som slaver. Selv begik han selvmord. **47, 10**

Varus, Publius Quinctilius: søn af foregående, en kendt taler. **122, 12; 122, 13**

Vatia: se Servilius Vatia

Vatinier: se Vatinius

Vatinius, Publius: en af Cæsars støtter, valgt til prætor i 55 fvt., hvor også Cato den Yngre stillede op. Vatinius blev efterfølgende anklaget for bestikkelse. **94, 25; 118, 4; 120, 19**

Vergil (Publius Vergilius Maro): romersk digter, 70-19 fvt., der hørte til kredsen omkring Maecenas, forfatter til *Bucolica*, en samling på tid hyrdedigte (også benævnt *Ecloger*), *Georgica*, et stort læredigt om landbrug, og *Aeneiden*, det store epos om Aeneas, der meget hurtigt fik karakter af et romersk nationalepos. Vergil nød stor respekt i sin samtid og blev meget hurtigt en klassiker. Seneca citerer i udstrakt grad fra Vergils værker. **21, 5; 28, 1; 28, 3; 53, 3; 56, 12; 58, 2-4; 58, 20; 59, 3; 59, 17; 70, 2; 79, 5; 84, 3; 86, 15; 92, 9; 95, 69; 101, 13; 104, 24; 108, 24-29; 108, 34; 115, 4; 122 2**

Vinicius, Marcus: søn af følgende, konsul i 30 og 40 evt. **122, 12**

Vinicius, Publius: romersk taler, konsul 2 evt. **40, 9**

Xenokrates: græsk filosof, elev af Platon og leder af Akademiet 339-314 fvt. **85, 18**

Zaleukos: ca. 650 fvt., lovgiver i den græske koloni Lokris, ca. 650 fvt. **90, 6**

Zenon: fra Elea, græsk filosof, elev af Parmenides, f. ca.490 fvt., især kendt for sine paradokser. **88, 44-45**

Zenon: græsk filosof fra Kition på Cypern, 335-263 fvt., grundlægger af den stoiske skole. **6, 6; 22, 11;**

33, 4; 33, 7; 33, 9; 64, 10; 82, 9-10; 82, 19; 83, 9-12; 104, 21; 108, 38

Ægypten: **71, 9**

Ægæiske Hav, Det: **89, 20**